

Gebyrloven,
Morarenter,
Underholdsbidrag

18 JUNI 1997

Glostrup Kommune
Økonomisk Forvaltning
Betalingskontoret
Glostrup Rådhus
Rådhusvej 2
2600 Glostrup

4. k.
1997/1171/161-1
ETH

(2.-4. se bagest)

Glostrup Kommune har i brev af 2. november 1993 med bilag forespurgt Indenrigsministeriet, om kommuner i medfør af § 3 i gebyrloven kan opkræve morarenter i forbindelse med inddrivelse af krav på skyldige underholdsbidrag.

Glostrup Kommunes henvendelse sker på baggrund af en udtalelse fra Tilsynsrådet for Roskilde Amt i en konkret sag vedrørende opkrævning af morarenter i forbindelse med inddrivelse af krav på skyldige underholdsbidrag, som Glostrup Kommune finder uoverensstemmende med en udtalelse af 22. maj 1992, som Indenrigsministeriet afgav til Løgstør Kommune vedrørende gebyrlovens § 3.

Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse følgende:

§ 1 og § 3 i gebyrloven (lov nr. 939 af 27. december 1991 om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner som ændret ved lov nr. 131 af 28. februar 1994) er sålydende:

"§ 1. Loven finder anvendelse, hvis andet ikke er bestemt ved eller i henhold til lov."

"§ 3. Kommunalbestyrelsen og amtsrådet kan bestemme, at der ved for sen betaling af ydelser, der opkræves af myndigheden, og som i lovgivningen er tillagt udpantningsret, skal betales en rente, der udgør 1 pct. pr. påbegyndt måned fra kravets forfaldsdato at regne. Renten tilfalder den myndighed, der opkræver ydelseren."

Betingelserne for, at en kommunalbestyrelse eller et amtsråd kan træffe beslutning om opkrævning af morarenter i henhold til gebyrlovens § 3 ved for sen betaling af en ydelse, er således, at der ikke i den øvrige lovgivning er særlige regler om opkrævning af morarenter ved for sen betaling af den omhandlede ydelse, at den omhandlede ydelse er tillagt udpantningsret, og at den omhandlede ydelse opkræves af kommunen henholdsvis amtskommunen.

Underholdsbidrag omfatter bidrag til: barn, ægtefælle, en uden for ægteskab besvangret kvinde samt udgifter i anledning af en moders svangerskab og fødsel og et barns dåb, konfirmation, faglige uddannelse, sygdom eller begravelse, jf. § 1 i lov om inddrivelse af underholdsbidrag (lovbekendtgørelse nr. 631 af 15. september 1986 som senest ændret ved lov nr. 448 af 1. juni 1994).

I henhold til § 2 i lov om inddrivelse af underholdsbidrag foretages inddrivelsen af kommunalbestyrelsen efter anmodning.

Det følger af § 18, stk. 1, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, at det offentlige indtræder i retten til at indkræve børnebidrag, hvis bidraget udbetales forskudsvis. I henhold til bistandslovens § 8 indtræder der offentlige i retten til bidrag, der er pålagt efter lovgivningen om retsforholdet mellem ægtefæller eller om børns retsstilling, når der er ydet den bidragsberettigede hjælp til forsørgelse for et beløb, der svarer til den ydede hjælp.

Der er ikke i lovgivningen om underholdsbidrag regler, der regulerer spørgsmålet om ret til morarenter i forbindelse med inddrivelse af skyldige underholdsbidrag.

Efter § 4, stk. 1, i lov om inddrivelse af underholdsbidrag kan underholdsbidrag inddrives ved udpantning.

For så vidt angår betingelsen om, at ydelsen skal opkræves af kommunen, bemærkes følgende:

Gebyrlovens § 2, stk. 2, har følgende ordlyd:

"Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal betales gebyr til kommunen for erindringskrivelser vedrørende ikke rettidigt betalte ydelser, der opkræves eller inddrives af kommunen, og som i lovgivningen er tillagt udpantningsret."

I bemærkningerne til § 2 i gebyrloven er blandt andet anført følgende:

"Da kommuner - i modsætning til amtskommuner - tillige inddriver krav fra andre end kommunerne selv, navnlig skyldige underholdsbidrag og skattekrav, er hjemlen for kommunernes vedkommende udstrakt til tillige at omfatte krav, der inddrives af kommunerne."

Som det fremgår af ovenstående - og som Indenrigsministeriet tidligere i brev af 22. maj 1992 har udtalt til Løgstør Kommune - anvendes betegnelsen "opkræve" i gebyrloven i forbindelse med en kommunes eller en amtskommunes egne krav, mens betegnelsen "inddrive" anvendes i relation til en anden myndigheds krav.

Eftersom gebyrlovens § 3 alene omhandler krav, som opkræves af kommuner og amtskommuner, følger det af bestemmelsen, at en kommunalbestyrelse eller et amtsråd i henhold til gebyrloven alene vil kunne beslutte, at der skal betales morarenter af krav, for hvilke kommunen eller amtskommunen selv er kreditor.

For at en kommune kan anses for kreditor i forbindelse med inddrivelse af krav på skyldige underholdsbidrag og dermed berettiget til at opkræve morarenter efter gebyrlovens § 3, forudsætter det, at bidragsbeløbet tilkommer kommunen.

Dette indebærer for det første, at såfremt en kommune inddriver underholdsbidrag på vegne af den bidragsberettigede, kan der ikke i medfør af gebyrloven opkræves renter.

Det indebærer for det andet, at i det omfang der til en kommune ydes statsrefusion for kommunens ydelse til den bidragsberettigede, kan kommunen kun anses for kreditor for den del af

bidragsbeløbet, som endeligt tilfalder kommunen, og ikke for den del kommunen inddriver på vegne af staten.

Med hensyn til forskudsvist udbetalte børnebidrag følger det af § 25 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, at kommunens udgifter hertil refunderes af statskassen.

En kommune kan således ikke anses for kreditor i forhold til forskudsvist udbetalte børnebidrag.

Der henvises til den af Socialministeriet til brug for sagen ./. afgivne udtalelse, der vedlægges i kopi til orientering.

Når det gælder en kommunes adgang til i medfør af bistandslovens § 8 at indtræde i et bidragskrav i forbindelse med, at der ydes hjælp til forsørgelse, afhænger det af de for den konkrete ydelse gældende refusionsregler, om kommunen kan anses for kreditor.

Der består således kun under særlige omstændigheder en adgang for kommunalbestyrelsen til i medfør af gebyrloven at træffe beslutning om opkrævning af morarenter i forbindelse med inddrivelse af krav på skyldige underholdsbidrag.

Indenrigsministeriet beklager den meget sene besvarelse af Glostrup Kommunes henvendelse.

Kopi af dette brev er sendt til Tilsynsrådet for Københavns Amt og Socialministeriet.

Indenrigsministeriet har endvidere - under henvisning til den konkrete sag fra Tilsynsrådet for Roskilde Amt, som Glostrup Kommune har henvist til - sendt kopi af dette brev til Tilsynsrådet for Roskilde Amt og meddelt tilsynsrådet Indenrigsministeriets retsopfattelse.

Med venlig hilsen

Torben Sørensen

2. Tilsynsrådet for Københavns Amt
3. Socialministeriet
4. Tilsynsrådet for Roskilde Amt

2. not.

Hvilket herved meddeles til orientering.

3. not.

Torben Sørensen

Hvilket herved meddeles til orientering.

Der henvises til j.nr. 5113-18.

4. not.

Torben Sørensen

Hvilket herved meddeles.

Indenrigsministeriet skal henlede tilsynsrådets opmærksomhed på ministeriets retsopfattelse vedrørende gebyrlovens § 3.

Der henvises til j.nr. 1993-951/28.

Torben Sørensen

